

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Buitengebied Lith – 2013

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

20 april 2012 / rapportnummer 2638-41

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Oss stelt een nieuw bestemmingsplan buitengebied op voor het grondgebied van de voormalige gemeente Lith.¹ Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten en vanwege de nabijheid van Natura 2000–gebieden, wordt de plan–m.e.r.–procedure doorlopen. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Oss.

Een belangrijke basis voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied Lith 2013, is vastgelegd in de ‘Structuurvisie Buitengebied Lith’. Deze is op 2 december 2010 vastgesteld door de gemeenteraad van Lith.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna ‘de Commissie’)² beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- De gewenste ontwikkeling van het buitengebied met duidelijk omschreven ambities en criteria die kunnen dienen als toetsingskader voor de beoordeling van alternatieven en voor toekomstige initiatieven;
- Een beschrijving van de ‘milieugebruiksruimte’ in het gebied. Deze wordt vrijwel geheel bepaald door natuur (m.n. depositie van stikstof) en geur;
- Een omschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie;
- De maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, door onder andere depositie van verzurende / vermestende stoffen op de Natura 2000–gebieden. De eventuele Passende beoordeling moet herkenbaar in het plan–MER worden opgenomen;
- De mogelijke positieve en negatieve effecten van het plan op de overige natuurgebieden, op de ruimtelijke kwaliteit, het landschap en cultuurhistorische waarden.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie R&D voor het MER Bestemmingsplan buitengebied Lith 2013. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening voldoende in de notitie R&D aan de orde komen.

¹ De gemeente Lith en de gemeente Oss zijn per 1 januari 2011 samengegaan in de nieuwe gemeente Oss.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder ‘Advisering’ of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Achtergrond, beleidskader en besluitvorming

2.1 Achtergrond

Het bestemmingsplan is een uitwerking van de 'Structuurvisie buitengebied Lith 2013'. In die Structuurvisie heeft de gemeente Lith haar ideeën over de gewenste ontwikkelingen in het buitengebied verwoord aan de hand van een ontwikkelingsvisie (ruimtelijk en functioneel) per deelgebied. Ook wil de gemeente het bestemmingsplan buitengebied Lith in overeenstemming brengen met het 'Bestemmingsplan buitengebied Oss 2010', dat vóór de gemeentelijke fusie is vastgesteld.

Het plan-MER wordt opgesteld bij het voorontwerp bestemmingsplan, maar moet ook aan het ontwerp bestemmingsplan ten grondslag kunnen liggen. De Commissie adviseert dit te zijner tijd te checken.

2.2 Beleidskader, wet- en regelgeving

De notitie Reikwijdte en Detailniveau geeft een overzicht van veel voor het bestemmingsplan relevante beleid en wet- en regelgeving. Vul deze in het MER aan met actuele beleid, wet- en regelgeving zoals genoemd in de structuurvisie buitengebied en het voorontwerp bestemmingsplan. Geef in het MER aan welke randvoorwaarden het beleid en wet- en regelgeving stelt aan het op te stellen plan.

Ga in het MER na wat de stand van zaken is wat betreft de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS). Indien deze ten tijde van het opstellen van het MER in werking is, is het raadzaam na te gaan wat dit betekent voor de milieueffecten van het voornemen en mogelijk een alternatief door te rekenen waarin gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden.

Ga in op de gewenste rol/ambitie van de gemeente bij het faciliteren van een milieuhygiënisch gezonde veehouderijsector. Maak hiervoor in het MER inzichtelijk welke maatregelen met gemeentelijk beleid mogelijk zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het faciliteren van bedrijfsverplaatsingen, saneren van niet gebruikte milieuvergunningen en herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties.

3. Voorgenomen activiteit en referentie

3.1 Voorgenomen activiteit

In de notitie Reikwijdte en Detailniveau is het voornemen beschreven.³ Veehouderij, mestvergisting en recreatieve ontwikkelingen zijn de activiteiten waar de meeste milieueffecten van verwacht worden. Op beperkte schaal worden 'Ruimte voor ruimte-woningen' mogelijk gemaakt. Deze zijn niet relevant vanwege de effecten die deze veroorzaken, maar wel als gevoelige bestemming.

Beschrijf in het MER, zoals in de notitie R&D grotendeels al is gebeurd, de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Licht toe waar en hoeveel ruimte het bestemmingsplan (maximaal) biedt aan de verschillende planonderdelen, inclusief onderdelen waarvoor een ontheffings- of wijzigingsbevoegdheid is opgenomen. Ga in ieder geval in op:

- intensieve veehouderijen;
- grondgebonden veehouderijen;
- collectieve biomassavergisting en/of vergisting op bedrijfsniveau;
- recreatieve ontwikkelingen, in het bijzonder de Lithse Ham;
- windturbines en hoe deze zich verhouden tot de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant⁴;
- de ecologische verbindingszone en uitbreiding van het weidevogel- en ganzenweidegebied;
- wonen.

Geef aan welke planonderdelen, wanneer en onder welke voorwaarden middels ontheffingen of een wijzigingsbevoegdheid mogelijk zijn.

In de notitie R&D is opgenomen dat hervestiging, omschakeling of uitbreiding van agrarische bedrijven binnen verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden, in het bestemmingsplan alleen mogelijk wordt gemaakt als sprake is van een duurzame locatie. De Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State heeft echter gesteld dat het gebruik van het begrip 'duurzame locatie' te onbepaald is.⁵ Maak daarom vooraf duidelijk welke (bestaande) locaties duurzaam zijn en welke niet.

³ In de notitie R&D is aangegeven wat als onderdeel van het voornemen beschouwd wordt: alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen. Volgens de Commissie behoren daarmee de volgende elementen in het bestemmingsplan tot de voorgenomen activiteit:

- Alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund.
- (Her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunning-ruimte, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is.
- Illegale situaties die worden gelegaliseerd.

⁴ Tijdens het locatiebezoek van de Commissie (d.d. 6 maart 2012) in de gemeente Oss is meegedeeld dat overwogen wordt om windturbines met een wijzigingsbevoegdheid mogelijk te maken. Het betreft kleinschalige turbines (max. 25 meter as-hoogte) binnen bouwblokken van agrarische bedrijven.

⁵ Op 10 november 2011 is door de ABRvS een uitspraak gedaan waarin (onder andere) is gesteld dat de criteria voor een 'duurzame locatie' uit de provinciale handreiking duurzame locaties niet één-op-één mogen worden gebruikt voor bestemmingsplannen. De criteria zijn daarvoor naar het oordeel van de Afdeling niet geschikt, omdat zij op zichzelf

3.2 Referentiesituatie

De notitie R&D geeft aan waaruit huidige situatie en de referentiesituatie bestaan. De Commissie kan zich vinden in de voorgenomen aanpak voor de referentiesituatie. Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

Bij de beschrijving van de huidige situatie voor de veehouderij wordt uitgegaan van de feitelijke situatie. Daarbij wordt als feitelijke situatie gehanteerd de situatie conform de milieuvergunningen. Op basis van de CBS-gegevens wordt gecontroleerd of er een groot verschil is tussen het vergunde en daadwerkelijk gehouden aantal dieren. Indien de afwijking tussen vergunde situatie en de CBS-cijfers klein is acht de Commissie deze uitgangssituatie correct.⁶

3.3 Milieugebruiksruimte, scenario's en varianten

In de notitie R&D wordt een voorkeursalternatief met verschillende groeiscenario's genoemd en enkele varianten voor het thema volksgezondheid. Voor de varianten wordt gedacht aan het beperken van ontwikkelingsmogelijkheden voor, of het stellen van aanvullende voorwaarden aan veehouderijen binnen een bepaalde afstand tot kwetsbare objecten. Werk in het MER de scenario's en varianten verder uit en geef aan in hoeverre de scenario's en varianten passen binnen de milieugebruiksruimte.

Van de groeiscenario's en het worst case scenario van het Voorkeursalternatief is niet duidelijk hoe deze zich verhouden tot de (ruimtelijke) mogelijkheden in het bestemmingsplan. De vraag is of wordt uitgegaan van invulling van de bestaande bouwblokken of van een uitbreiding daarvan. Geef in het MER daarom aan welke mogelijkheden het bestemmingsplan biedt voor deze groeiscenario's.

De Commissie geeft vanwege de ambities voor het recreatieve uitloopgebied boven Oss zoals verwoord in de structuurvisie buitengebied Lith, in overweging om een alternatief uit te werken voor de Oijense polder waarin de thema's recreatie en verbrede landbouw meer nadrukkelijk de voorkeur krijgen.

onvoldoende concreet en onvoldoende geobjectiveerd zijn om duidelijkheid te verschaffen omtrent hetgeen in de context van het plan moet worden verstaan onder duurzame locaties. Zie voor meer informatie: LJN BT8598, Raad van State, 200906702/1/R3.

⁶ Er zal altijd een verschil zijn tussen het vergunde (maximaal) aantal dieren en het opgegeven feitelijk gehouden aantal dieren. Een klein verschil (20 tot 30%) is verklaarbaar door onderbezetting en tijdelijke leegstand van stallen. Een groter verschil is een aanwijzing voor het bestaan van niet meer gebruikte vergunningen en nog niet gerealiseerde vergunningen. In dat geval is een nadere analyse van de feitelijke situatie nodig.

4. Milieugevolgen

4.1 Algemeen

Het plan-MER moet de gevolgen beschrijven van alle relevante ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt voor zover die kunnen leiden tot aanzienlijke milieueffecten. Om het plan te kunnen toetsen aan wettelijke normen en beleid dient het plan-MER in ieder geval ook de milieugevolgen te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, inclusief afwijkingen en het gebruik van wijzigingsbevoegdheden.

De effectbeschrijving en beoordeling dient een detailniveau te hebben waarmee verschillen tussen de varianten voldoende zichtbaar worden om keuzes in de besluitvorming op te baseren. Beschrijf bij (mogelijke) knelpunten de effecten voor zover mogelijk kwantitatief. Alleen als geen toe- of afname verwacht wordt is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Geef leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer, als ook de maatregelen die kunnen worden ingezet als in de praktijk bij uitvoering van het voornemen de effecten groter zijn dan voorzien.

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

De Commissie geeft in de volgende paragrafen in meer detail aan welke informatie in het plan-MER moet worden opgenomen. Zij bouwt daarbij voort op de notitie R&D.

4.2 Natuur

In het plan-MER moet aangegeven worden waar gevoelige natuurgebieden liggen in en ten opzichte van het plangebied. Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. Gebruik hiertoe duidelijk kaartmateriaal, geef aan welke beschermde status de gebieden hebben (bv. Natura 2000 gebied, EHS of beschermde weidevogelgebieden) en beschrijf de natuurwaarden in die gebieden. Beschrijf en beoordeel alle mogelijke (positieve en negatieve) effecten van de ontwikkelingen in het bestemmingsplan op deze natuurwaarden. Voer de zogenoemde Voortoets uit voor in verband met mogelijke significante effecten op Natura 2000-gebieden en zo nodig ook de Passende Beoordeling.

4.2.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Hoewel binnen het plangebied geen Natura 2000-gebieden liggen, kunnen activiteiten binnen het plangebied, in cumulatie met andere activiteiten, leiden tot gevolgen voor gebieden op afstand (zoals Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek en Uiterwaarden Waal). In de Notitie R&D wordt aangegeven dat ten aanzien van deze gebieden de effecten van stikstofde-

positie in het MER onderzocht zullen worden. Ook de effecten door verstoring (op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal) als gevolg van de recreatieve activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt, worden onderzocht.

Voor individuele veehouderijbedrijven is in het plangebied de Provinciale (Noord-Brabantse) verordening stikstof en Natura 2000 van kracht. Deze verordening heeft als doel om de stikstofdepositie vanuit de veehouderijen op Natura 2000-gebieden in de provincie te verminderen, door uit te gaan van strenge emissie-eisen (BBT++) en saldering door middel van een depositiebank. Er is geen inzicht in de wijze waarop de saldering in de depositiebank tot stand komt en wat dit betekent voor het bestemmingsplan en specifieke locaties van habitat-typen binnen een Natura 2000-gebied. Wel kan worden gerekend met de in de verordening opgenomen emissie-eisen voor alle nieuwe stallen in Noord-Brabant. Dit geldt ook voor de nabijgelegen Gelderse stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Beschrijf in het MER de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op het/de Natura 2000-gebied(en). Geef daartoe:

- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃; NO_x, SO₂) in het gebied;
- de voor verzuring gevoelige habitattypen en de kritische depositiewaarde;
- de toename aan stikstofdepositie van het voornemen afzonderlijk en in cumulatie;
- de mogelijke (verdere) overschrijding van de kritische depositiewaarden.

Bepaal of in cumulatie met andere activiteiten, aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden kan optreden.

Overige gebieden: Ecologische hoofdstructuur (EHS), ecologische verbindingszones en weidevogelgebieden

Beschrijf de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van de (provinciale) EHS en andere natuurgebieden. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Betrek daarbij in ieder geval mogelijke gevolgen van verzuren- de/vermestende stoffen voor de natuurgebieden die in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) zijn aangemerkt als zeer kwetsbaar. Ga daarnaast in op verstoring, bodem- en watervervuiling en verdroging. Beschouw bij verstoring vooral de mogelijke effecten van recreatie in de Lithse Ham op naastgelegen natuurgebieden en verstoring als gevolg van eventuele windturbines. Beschrijf in het MER het provinciale beleid ten aanzien van de EHS. Geef aan welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om eventuele effecten te beperken. Geef ook aan welke positieve effecten voor de EHS te verwachten zijn door de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt (bijvoorbeeld de aanleg van de ecologische verbindingszone langs de Hertogswetering).

4.2.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en Faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting beperken of voorkomen.

4.3 Milieuhygiëne

4.3.1 Geur

Bepaal de (cumulatie van) geurhinder. Maak daarbij gebruik van kaarten waarop de huidige en toekomstige geurniveaus en de ligging van woningen en andere gevoelige bestemmingen zijn aangegeven. Bepaal de hoeveelheid woningen binnen de verschillende geurniveaus. Geef weer welke milieugebruiksruimte voor geurbelasting aanwezig is voor de verschillende gebiedscategorieën en geef aan hoe de referentiesituatie en de alternatieven zich verhouden tot de Wet geurhinder en veehouderij en het lokale beleid. Het aantal geurbelaste gevoelige bestemmingen en het aantal geurgehinderden kan gebruikt worden als maat voor de vergelijking van de referentie en de alternatieven.

4.3.2 Lucht

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van in het bijzonder fijn stof (PM_{10})^{7,8} te beschrijven, ook onder de grenswaarden.⁹ Daarbij kan gebruik worden gemaakt van (bestaande) berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Als hiervan gebruik wordt gemaakt, presenteer dan de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourenkaarten¹⁰ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.¹¹ Eenvoudige berekeningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden. Laat zien welke alternatieven en mitigerende maatregelen mogelijk zijn om fijn stofemissies zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel de luchtkwaliteit te verbeteren.

⁷ Vanwege de heersende problematiek ten aanzien van fijn stof wordt dit met name genoemd. Dat laat onverlet dat ook voor de andere stoffen uit de Wet milieubeheer moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan de geldende normen (bijvoorbeeld NO_2).

⁸ Op termijn moeten voor toetsing aan de Wet milieubeheer ook de consequenties van het voornemen op $PM_{2,5}$ in beeld worden gebracht. Momenteel is in de beschikbare literatuur nog maar weinig bekend over het precieze aandeel van $PM_{2,5}$ in PM_{10} . De verwachting is echter dat de $PM_{2,5}$ -emissie bij intensieve veehouderijen beperkt is. Op dit moment vraagt de Commissie daarom nog niet de gevolgen voor de $PM_{2,5}$ -concentraties in beeld te brengen. Zij adviseert echter nieuwe kennisontwikkelingen hieromtrent nauwlettend te volgen.

⁹ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen immers nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹⁰ Gebruik hiervoor klassebreedtes van $1,0 \mu g/m^3$ of minder, indien klassebreedtes van $1,0 \mu g/m^3$ onvoldoende onderscheidend zijn.

¹¹ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

4.3.3 Geluid

Ga in op de effecten op geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidbeleid. Betrek daarbij voor landbouwinrichtingen het (ontwerp) Besluit landbouw milieubeheer en het Besluit wijziging algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (agrarische activiteiten). Ga ook in op geluid als gevolg van verkeer gerelateerd aan biomassavergisting en eventuele windturbines.

4.4 Gezondheid

Ga in op de volksgezondheid in het gebied en de mogelijke (cumulatieve) effecten van de alternatieven hierop. Beschrijf in het MER de risico's met betrekking tot zoönosen¹², zoals Q-koorts en MRSA¹³, en endotoxinen¹⁴. Ga hierbij vooral in op de voorwaarden en de maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Betrek hierbij de resultaten van onderzoeken^{15,16} naar de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid. Geef, gelet op deze onderzoeksresultaten, het advies van GGD Nederland¹⁷ en vooruitlopend op advies van de Gezondheidsraad, inzicht in de afstand tussen veehouderijen en woningen en in de onderlinge afstand tussen vooral varkens- en pluimveebedrijven.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

Omschrijf de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Geef een waardering van deze karakteristieke elementen en geef aan welke gevolgen het plan op deze waarden heeft. Het verdient aanbeveling om daarin ook elementen als windturbines en mestsilo's te betrekken. Ga in op mogelijkheden voor mitigerende maatregelen. De Commissie adviseert inzicht te geven in de ligging van waarden met behulp van kaartmateriaal.

Ga niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Bespreek ook de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen van het plan voor deze samenhang. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de inpassing van bouwmogelijkheden om de beleving van het landschap te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Ga daarbij in op:

¹² Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen.

¹³ Infectie veroorzaakt door de Meticilline (antibioticum)-resistente Staphylococcus aureus bacterie.

¹⁴ Endotoxinen zijn bestanddelen van de celwand van bacteriën.

¹⁵ Zie het RIVM briefrapportnr. 21 501 1002: Volksgezondheidsaspecten van veehouderijmegabedrijven in Nederland. Zoönosen en antibioticumresistentie.

¹⁶ Zie 'Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen', Heederik et al., IRAS, NIVEL, RIVM, 7 juni 2011.

¹⁷ Zie 'Informatieblad Intensieve Veehouderij en Gezondheid Update 2011', GGD Nederland.

- de negatieve effecten op bestaande landschappen (en hoe deze effecten te mitigeren)¹⁸, zoals de aantasting van bestaande grootschalige openheid en de overgang van dat open landschap naar de meer besloten oeverwal alsook de (aantasting van) het rivierenlandschap/uiterwaarden als gevolg van recreatieve ontwikkelingen;
 - de kansen om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen¹⁹.
- Daarnaast is het van belang dat landschapseffecten en wijze van inpassing van nieuwe bebouwing op een inzichtelijke wijze gevisualiseerd worden.

4.6 Verkeer

Geef de mogelijke effecten van de toename van verkeer als gevolg van het plan op de verkeersafwikkeling in het gebied en de verkeersveiligheid op de smalle buitenwegen. Onderscheid daarbij in ieder geval vracht-, landbouwverkeer (w.o. ook verkeer gerelateerd aan biomassa-vergisting) en recreatief verkeer. Bespreek tevens de (on)mogelijkheid tot het creëren van nieuwe fiets- en wandelpaden.

4.7 Water en bodem

Geef in het MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen en vice versa. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit).

De Commissie adviseert de voor de m.e.r. relevante resultaten van de watertoets in het MER op te nemen. Geef aan in hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

5. Monitoring en evaluatie

Beschrijf in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie. Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven en de ambities van de plannen gehaald worden. Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde ontwikkeling niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk.

¹⁸ Als voorbeeld voor het eerste kunnen aandachtspunten zijn voor de bepaling van effecten: omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen en een passend gebruik van (nieuwe) landschapselementen als bosjes, singels en wallen om grootschalige bebouwing in te passen in het bestaande landschap.

¹⁹ Bijvoorbeeld gebruik makend van bestaande en/of nieuwe landschapselementen (beplante zandwegen, waterlopen, bosjes en singels etc.) kan een nieuw groen raamwerk worden gemaakt (mede t.b.v. recreanten en bewoners) waarbinnen de nieuwe ontwikkelingen (gebouwen, verkeer) kunnen worden ingepast. Een beeldkwaliteitplan kan hierbij behulpzaam zijn.

6. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de veehouderijbedrijven in het buitengebied;
- de ligging van Natura 2000-gebieden, EHS-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de nabijheid van het plangebied;
- de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch (inclusief archeologisch) waardevolle gebieden en elementen.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oss

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Oss

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.:

- plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14, C18.4, D14, D18.1-7;
- plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling.

Activiteit: het opstellen van een nieuw bestemmingsplan buitengebied voor m.e.r.– (beoordelings)plichtige activiteiten, waaronder (intensieve en grondgebonden) veehouderijen en biomassa- en mestvergisting.

Procedurele gegevens:

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 16 februari 2012 tot en met 28 maart 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 22 februari 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 20 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. M.H. Fast;

drs. G. Gabry;

drs. W.C.M. van Hooff;

dr. d.K.J. Tommel (voorzitter);

drs. R.A.M. van Woerden;

drs. H. Woesthuis (werkgroepsecretaris).

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd (d.d. 6 maart 2012).

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau voor het MER Bestemmingsplan Buitengebied Lith - 2013, 12 januari 2012;

- Toelichting voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Lith – 2013, 31 januari 2012;
- Bijlage 1 bij toelichting kaart 250 meter zone, 1 februari 2012;
- Verbeelding voorontwerp bestemmingsplan (versie AO), 30 januari 2012;
- Structuurvisie Buitengebied Lith, deel 1: analyse en inventarisatie, december 2010;
- Structuurvisie Buitengebied Lith, deel 2: ontwikkelingsvisie, december 2010.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Buitengebied Lith – 2013

ISBN: 978-90-421-3491-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

